

හැදින්වීම

අනුරාධපුරය, පොලොන්නරුව වැනි පැරණි නගර ගැන කතා කරන විට අපේ අතින ශ්‍රීචාරය පිළිබඳ සිහියට තැගේ. අපේ අතින මූතුන් මිත්තන් විසින් සාදන ලද ගොඩනැගිලි, මුරති, වැව් අමුණු, පොකුණු ආදියෙහි ඉතිරිව ඇති කොටස් එහි දක්නට ඇත. එවා අපේ ජාතික වස්තුන් ලෙස සලකා ආරක්ෂා කරන අතර මෙම ජාතික වස්තුන් රටේ ජාතික උරුමයන් ලෙස ද සැලකේ. අපේ ජාතික උරුමයන් හා එවා ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව මෙම පාඨමේ දී ඔබේ අවධානය යොමු කෙරේ.

සංස්කෘතික උරුමය යනු කුමක් ද?

වැසි ජලය රස් කිරීමට අතිතයේ තැනවු විශාල වැව්, එම වැවිවල හා වැව් බැමිවල විශාලත්වය එහි ඇති තාක්ෂණය කෙනෙකු පුදුම කරවීමට තරම් සමත් ය. එසේ ම අපේ මූතුන් මිත්තෙක් කළ ගල් ඔප මට්ටම් කර විවිධ නිර්මාණ කර වුහ.

මෙසේ හොඟික වස්තුන් පමණක් නොව අනාදිමත් කාලයක සිට පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට පැවත එන සිරින් විරින්, ඇදහිලි හා විශ්වාසී, ජන ගායනා, ජන තැබුම්, ජන කතා, කලා ශිල්ප, සාම්ප්‍රදායික වෛද්‍ය දැනුම ආදිය ද අපේ සංස්කෘතික උරුමයට අයත් වේ. පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට උරුම වූ ඉහත සඳහන් විවිධ අංශ පිළිබඳ දැනුම

රුපය 3.1 රන්මසු උයන

රුපය 3.2 නිගංකලනා මණ්ඩපය

වර්තමානයේ ද තම ජීවිතයේ එදිනෙද මුහුණදෙන ගැටලු විසදා ගැනීම සඳහා භාවිත කළ හැකි ය. අපේ රටේ අතිතයෙන් උරුම වූ විවිධ අත් බෙහෙත්, වගාචන් සඳහා භාවිත කරන කෙම් කුම ර්ථ උදාහරණ කිහිපයකි.

ඉතා පැරණි ඉතිහාසයක් ඇති රටක් ලෙස අපි සංස්කෘතික උරුමයන් රසක හිමිකරුවේ වෙමු. ඒ අතර ආගමික ස්ථාන, රජ මාලිගා, බලකාටු සහ උදාහාන මෙන් ම තවත් බොහෝ එතිහාසික ස්ථාන, ගොඩනැගිලි, විවිධ කළා නිරමාණ, ආහාර පාන, සම්ප්‍රදයන්, වාරිතු වාරිතු, ආදි උරුමයන් රසක් අප සතුව පවතී. මේ සියල්ල අපේ සංස්කෘතික උරුමයන් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. 3.1 රුපයෙහි දැක්වෙන්නේ අනුරාධපුරයෙහි පිහිටි රන්මසු උයන් ජායාරුපයකි. 3.2 රුපයෙන් පොලොන්නරුවේ පිහිටි නිගංකලනා මණ්ඩපය දැක්වේ. මේවා අපේ සංස්කෘතික උරුමයන්ට උදාහරණ වේ.

එසේ ම මෙම උරුමයන් අපට අවශ්‍ය නම් අතින් අල්ලා වුවත් බැලිය හැකි ය. එනම් ස්පර්ශ කළ හැකි ය. එම නිසා මෙම උරුමයන් ස්පෘශය උරුම ලෙස හැඳින්වේ. ඒ අනුව අපේ රටේ පිහිටි ආගමික ස්ථාන, රජ

මාලිගා, බලකාටු, උදාහාන මෙන් ම තවත් බොහෝ එතිහාසික ස්ථාන, ගොඩනැගිලි වැනි විවිධ කළා නිරමාණ, වැව්, පොකුණු, ඇල්ලෙවිලි හා වැව් අමුණු සහ පැරණි පොත් පත් ආදිය අපට ස්පර්ශ කළ හැකි ඒවා වන බැවින් ඒවා ස්පෘශය උරුමය ලෙස හඳුනාගත හැකි ය.

මුළත් අතක් ද වැඩිහිටියන්ට වැදිම, අලත් අවුරුද්දට ආගමික වතාවත්වල යෙදීම වැනි දේ අපට පෙර සඳහන් කළ උරුමයන් මෙන් අතින් ඇල්ලිය නොහැකි එනම් ස්පර්ශ කළ නොහැකි හැසිරීම හෙවත් ක්‍රියාකාරකම් වේ. ඒවා අපට පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට උරුම වූ වාරිතු වාරිතු වේ. එවැනි උරුමයන් අස්පෘශය උරුමයන් ලෙස හඳුන්වයි. යම් ජාතියකට අයත් ජනග්‍රෑති, සම්ප්‍රදයන් හා විවිධ භාෂාචන්, ජන නැවුම්, ජන ගිත සහ විවිධ කළාවන් පිළිබඳ දැනුම වාරිතු වාරිතු, සිරින් විරින්, ඇදහිලි හා විශ්වාස, විවිධ කෙම් කුම යනාදිය ද අස්පෘශය උරුමයට අයත් වේ. දන් අපි මේ පිළිබඳව තවදුරටත් සෞයා බලමු.

අතින් ස්පර්ශ කළ හැකි උරුම ස්පාජය උරුමයට අයත් වූ බව ඉහත පැහැදිලි කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාව කුඩා දිවයිනක් ව්‍යවත් ඉතා පැරණි ඉතිහාසයක් ඇති ස්පාජය උරුමයන් රාජීයක් පිහිටි රටක් වේ. මේ පිළිබඳ විවිධ සාධක දිවයින පුරා පිහිටි විවිධ ස්ථානවලින් සෞයාගෙන තිබේ. පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමින් යුත් හොතික වස්තුන් මෙන් ම, ඉතා දියුණු වාරි සංස්කෘතියක් ද අප සතු ය. මෙවා අපේ රටේ අනන්‍යතාව පෙන්වන සාධකයන් ය.

මෙලෙස සංස්කෘතික උරුමයන් රු සක් අප සතු බැවින් අනිමානවත් ජාතියක් ලෙස ලෝකය ඉදිරියේ පෙනී සිටීමට අපට හැකියාව ලැබේ ඇත.

ලෝකයේ විවිධ සංස්කෘතින් ඉදිරියේ ශ්‍රී ලංකික අනන්‍යතාව අනිමානයෙන් යුතුව පෙන්වා දීමට අපේ සංස්කෘතික උරුමය අපට උපකාර වේ.

අපේ පැරණි වැව් අමුණු හා පොකුණු සඳහා යොදා ඇති තාක්ෂණය, මහා කළ ගල්වලින් කරන ලද නිරමාණ, සිගිරිය, ඇමුබැක්කේ ලි කැටයම් ආදිය ලොව කිසි රටකට නොදෙවෙනි නිරමාණ වේ. මෙවා අතිතයෙන් උරුම වූ අපේ කම, අපගේ අනන්‍යතාව පෙන්වන ජ්වලාන සාක්ෂි බඳු ය.

ත්‍රියාකාරකම

අපේ රටේ පැරණි කොතුක වස්තුන්වල පින්තුර එකතු කර පොතක් සකස් කරන්න.

අපේ රටට මෙන් ලෝකයේ සෙසු රටවලට ද තම රටට ම සුවිශේෂ වූ සංස්කෘතික උරුමයන් ඇත. ඒවා අතරින් ඉතා දුර්ලභ ඉහළ අගයෙන් යුත් සංස්කෘතික උරුම ඒ රටට පමණක් නොව සමස්ත මානව ප්‍රජාවට අයිති පොදු උරුමයක් බවට පත් කර ඇත. මෙම කාර්යය එක්සත් ජාතියන්ගේ ආධ්‍යාපතික, විද්‍යාත්මක සහ සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ත්‍රියාකාර සංවිධානය වන යුතෙනස්කේ ආයතනය විසින් සිදු කරනු ලබයි. එකී උරුමවලට යම් කිසි හානියක් හෝ විනාශයක් වීමට ඉඩ නො තබා ඒවා ආරක්ෂා කිරීම යුතෙනස්කේ සංවිධානයේ කාර්ය හාරය වේ. ශ්‍රී ව. 2011 වන විට එම සංවිධානය විසින් සංස්කෘතික උරුම 704ක් ලෝක උරුම ලෙස නම් කර ඇත. ඉන් හයක් ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි ඒවා වේ.

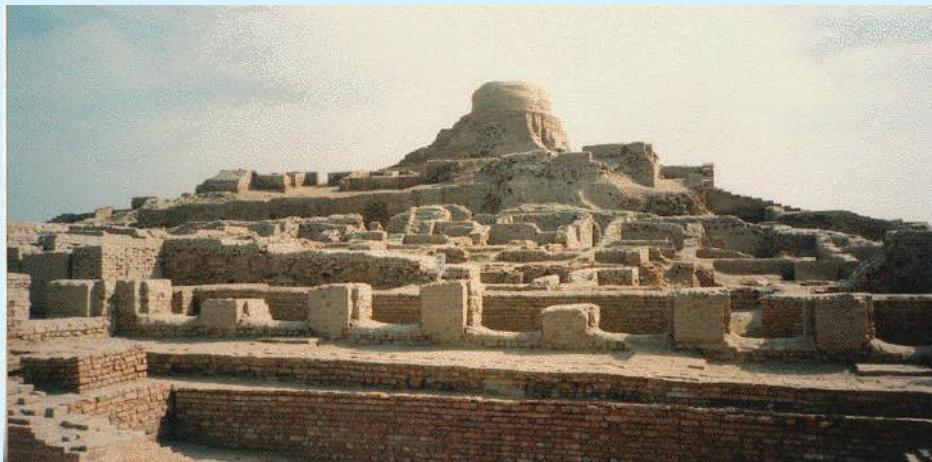
ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි ලෝක සංස්කෘතික උරුම පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට පෙර ලෝක සංස්කෘතික උරුම තෝරා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ අඩු සෞයා බලමු.

යුතෙනස්කේ සංවිධානය විසින් විවිධ රටවල ලෝක සංස්කෘතික උරුම තෝරා ගැනීමේ දී පහත සඳහන් කරනු සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ.

- ❖ මිනිසාගේ විශිෂ්ට නිරමාණයිලින්වය හෝ බුද්ධීමත් බව දැක්වෙන නිරමාණ වීම.
- ❖ යම් කිසි සංස්කෘතියකට අයත් ගෘහ නිරමාණ, තගර සැලසුම්, කළාව, තාක්ෂණය ආදියෙහි සංවර්ධනය පෙන්වා දීමට හැකි නිරමාණ වීම.

- ❖ දැනට පවතින හෝ අතුරුදහන්ව ඇති පැරණි ශිෂ්ටාචාරයක්, එබේ ශිෂ්ටාචාරයක් පැවති බව පෙන්වන ප්‍රබල සාක්ෂියක් වීම.
- ❖ මානව ඉතිහාසයේ වැදගත් අවස්ථා නිරුපණය වන ගොඩනැගිලි, ගහ නිරමාණ ශිල්පය හෝ තාක්ෂණය සඳහා තිද්‍රිණයක් වීම.
- ❖ තොටැලැක්විය හැකි හේතුන් මත විනාශ වීමේ තරේතනයට ලක් වී ඇති ඉපැරණි සමාජයක වාසන්‍යයක් හෝ රීට අයත් ස්මාරකයන් වීම.

පැරණි මොහෙන්ද්‍රාරෝ නගරය

රූපය 3.3

යුනෙස්කොෂ සංවිධානය කිසියම් රටක එතිහාසික ස්ථානයක් හෝ ස්මාරකයක් ලෝක සංස්කෘතික උරුමයක් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීම එම රටේ සියලු ජනතාවට ආඩම්බර විය හැකි කරුණකි. අපේ අසල්වැසි රට වන ඉන්දියාවේ පහලෙවකට වැඩි සංස්කෘතික උරුමයන් ප්‍රමාණයක් යුනෙස්කොෂ සංවිධානය මගින් ලෝක උරුම ලෙස නම් කර ඇත. විනයෙන් සංස්කෘතික උරුම විස්සකට වැඩි ප්‍රමාණයක් ලෝක සංස්කෘතික උරුම ලැයිස්තුවට එක් කර තිබේ.

මෙය අතීත නගර නිරමාණ පෙන්වන ලෝක සංස්කෘතික උරුමකි.

පකිස්ථානයේ පිහිටි මොහෙන්ද්‍රාරෝ නගරය අතුරුදහන්ව පැවති ශිෂ්ටාචාරයක් ලෙස හා පැරණි නගර නිරමාණ ශිල්පයට සාක්ෂියක් ලෙස ලෝක උරුම ලැයිස්තුවට ඇතුළත් කර ඇත.

රූපය 3.4

වින මහා ප්‍රාකාරය

අතීත ආරක්ෂිත ප්‍රවුරක් ලෙස නම් කෙරුණු ලෝක සංස්කෘතික උරුමයකි.

විනයේ පිහිටි මෙය ආරක්ෂිත ප්‍රවුරක් ලෙස ගොඩ නැංවුවක් වන අතර වින සංස්කෘතියේ ප්‍රබල සංකේතයකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි ලෝක උරුම

ඉහත සඳහන් මොහෙන්දජාරෝ නගරය හා වීන මහා ප්‍රාකාරය වෙනත් රටවල පවතින ලෝක සංස්කෘතික උරුමවලට උදාහරණ වේ. දැන් අපි ශ්‍රී ලංකාවෙන් ලෝකයට දෙපාද වූ ලෝක සංස්කෘතික උරුම පිළිබඳ සොයා බලමු.

ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුම ස්ථාන හයක් මේ වනවිට යුහෙස්කේ සංවිධානය විසින් ලෝක උරුම ලෙස පිළිගෙන තිබේ. ඒවා මෙසේ ය.

1. පැරණි අනුරාධපුර නගරය
2. පැරණි පොලොන්නරුව නගරය
3. සිංහලය

රැජය 3.5

වැදගත්කම හා සංස්කෘතිකමය වටිනාකම සලකා 1982 දී එම නගරය ලෝක උරුම ලැයිස්තුවට ඇතුළත් කෙරිණ.

4. රන්ගිරි දූෂ්චරිත ලෙන් විහාරය
5. මහනුවර දළඳ මාලිගය
6. ගාලු කොටුව

මෙසේ ස්ථාන හයක් ලෝක උරුම ලැයිස්තුවට ඇතුළත් වීම නිසා ශ්‍රී ලංකාව කුඩා රටක් වුව ද එහි පෞඛ ඉතිහාසය සහ සංස්කෘතික වැදගත්කම පිළිබඳව ලෝකය ම දැනුම්වත් වී ඇත. මේ නිසා එකී ස්ථාන දැක බලා ගැනීමට සංචාරකයේ නිරතුරුව පැමිණෙනි. මෙමගින් අපේ අතිත අහිමානය ලෝකය හමුවේ ප්‍රකාශ කිරීමට හැකියාව ලැබේ ඇත. එබැවින් එතිහාසික උරුමය සොයා බලා ඒවා රක ගැනීම අපේ වගකීමකි.

පැරණි අනුරාධපුර නගරය

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි අගනුවර වූ අනුරාධපුර නගරය තුළ ශ්‍රී මහබෝධිය, රුවන්වැලිසුය, ලෝවාමහාපාය, අභයගිරිය, ටේතවනාරාමය, කුටිම් පොකුණ, ඇත් පොකුණ, ඉසුරුමුණිය විවිධ පැරණි ගොඩනැගිලි,

රන්මසු උයන වැනි උද්‍යාන ආදිය ද දක්නට ලැබේ. මෙම නිරමාණවල එතිහාසික

පැරණි පොලොන්නරු නගරය

රුපය 3.6

ලංකාතිලකය, රජ මාලිගා, නිශ්චංක ලතා මණ්ඩපය, ගල් විහාරය, ශිව දේවාල, සත්මහල් ප්‍රාසාදය හා පරාකුම සමූද්‍රය වැනි අතිවිශිෂ්ට නිරමාණ නිසා පැරණි පොලොන්නරුව නගරය 1982 දී ලෝක උරුම ලැයිස්තුවට ඇතුළත් කෙරිණ.

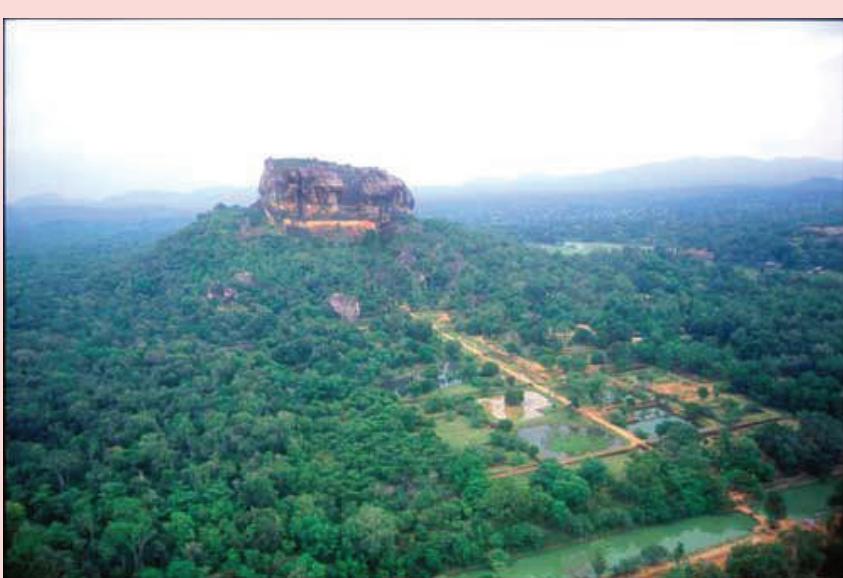
දෙමොස්වන හා දහතුන්වන සියවස වන විට පොලොන්නරුව ඉතා සිශ්ට අගනගරයක් විය. නටබුන්ව ගිය බෙඳ්ද හා තින්ද සිද්ධස්ථාන හා රජවරුන්ගේ විශ්ෂේෂ නිරමාණ රසක් මෙම ස්ථානයේ දක්නට ලැබේ. මෙහි ඇති බෙඳ්ද හා තින්ද ස්මාරක වන වටදුගෙය,

තිවෘත පිළිම ගෙය, රන්කොත් වෙහෙර, කිරි වෙහෙර,

සිගිරිය

කාශ්‍යප රජු විසින් ගොඩනගන ලද සිගිරිය පැරණි බලකොටුවක්, රජ මාලිගයක් හා කළාගාරයක් වශයෙන් ද ඉතා වැදගත් ස්ථානයකි.

එහි වැදගත්කම සලකා 1982 දී එම ස්ථානය ලෝක උරුම ලැයිස්තුවට ඇතුළත් කර ඇත. මේ පිළිබඳ වැඩි විස්තර විස්මින සිගිරිය යන මාත්‍රකාව යටතේ දක්වා ඇත.

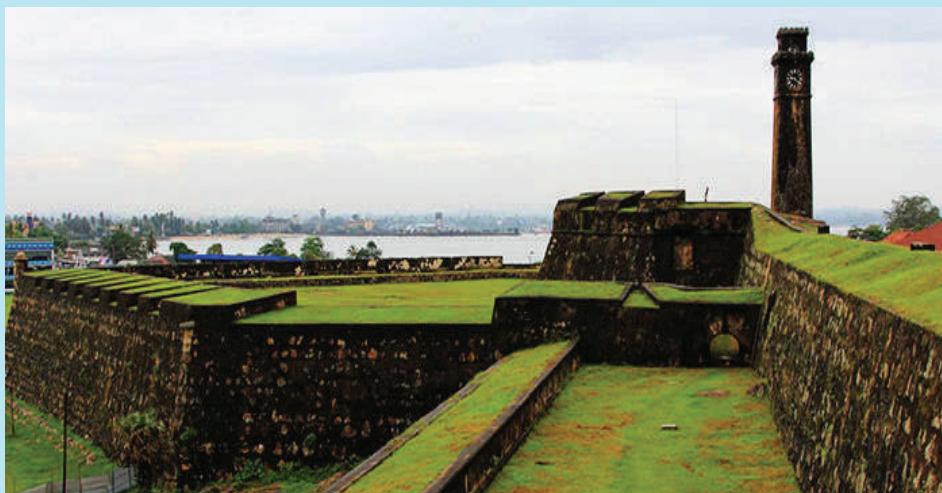
රුපය 3.7

රුපය 3.8

දඹුලු රජ මහා විහාරය

මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති පැරණි සිතුවම් සහිත විශාල ම ලෙන් විහාරය වේ. ස්වාධාවික ගල තුළ නිර්මාණය කළ බොද්ධ විහාරයක් වන මෙය ඉතා සිසිල් සුවදායක ස්ථානයකි. මෙහි ඇති විශිෂ්ට සිතුවම් නිසා 1991 දී ලෝක උරුම ලැයිස්තුවට ඇතුළත් කෙරිණි.

රුපය 3.9

ගාලු කොටුව

පෘතුගිසි ජාතිකයන් විසින් කුඩාවට ගොඩනගා තිබූ ගාලු කොටුව ලන්දේසීන් විසින් ආරක්ෂක බලකොටුවක් ලෙස වඩා ගක්තිමත්ව හා විධිමත්ව ගොඩනගන ලදී.

එම අනුව ලන්දේසී ගෙහ නිර්මාණ ඕල්පයට අයත් ගොඩනැගිලි සහ පුරාවිද්‍යාත්මක ස්මාරක, රෝගී මෙම කොටුව තුළ අදවත් දක්නට ලැබේ. දකුණු මුහුදු තීරයේ දරුණිය වට පිටාවක පිහිටි ගාලු කොටුව තුළ ඇති පොරාණික ඉදිකිරීම් නිසා 1988 වර්ෂයේදී එය ලෝක උරුම ලැයිස්තුවට ඇතුළත් කෙරිණ.

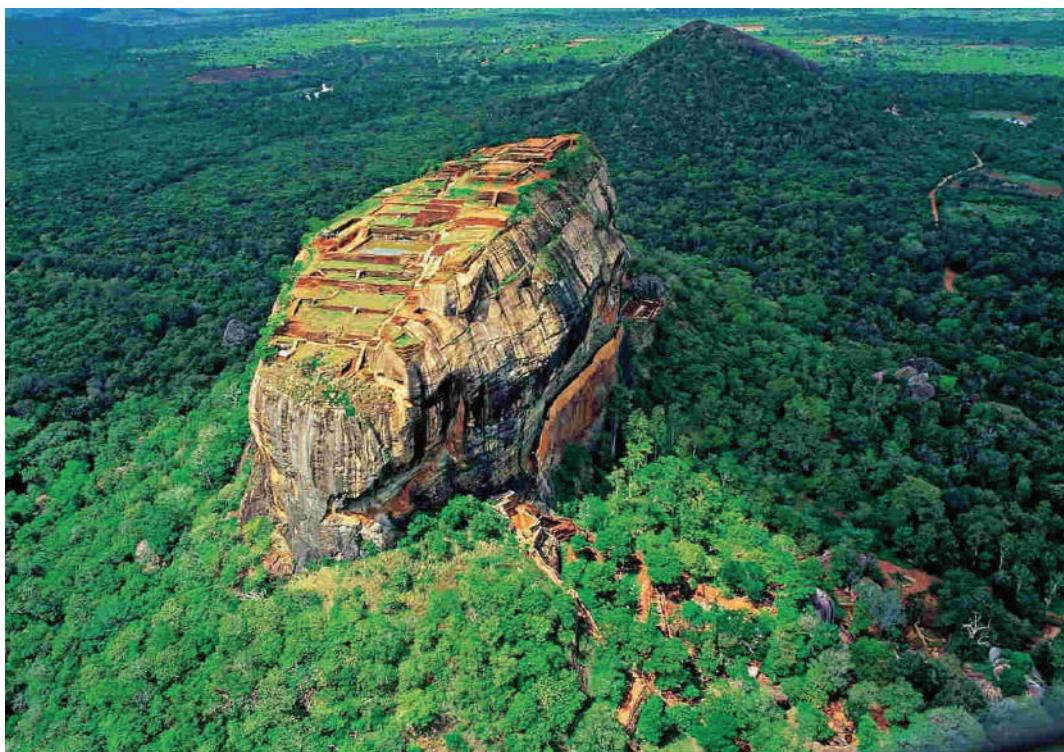
මහනුවර ගුද්ධ නගරය

මහනුවර නගරයේ ඉතිහාසය, එහි ඇති පැරණි ගොඩනැගිලි හා වර්තමානයේ පවා එම නගරය ආකිත ව සිදු වන ආගමික සහ සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ සලකා බලා 1988 වර්ෂයේදී එය යුතෙස්කේ ලෝක උරුමක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්

රුපය 3.10

කෙරිණි. දළද මාලිගාව, පැරණි රජ වාසල, මගුල් මධුව මහනුවර නගරයේ පවතින පැරණි ගොඩනැගිලිවලට උදාහරණ වේ. මහනුවර ඇසල පෙරහර, මෙරට පැරණි සිරින් විරින් හා සාම්ප්‍රදායික කලා කුසලතා පෙන්නුම් කෙරෙන සංස්කෘතිකාංගයකි.

විස්මිත සිගිරිය

රුපය 3.11

ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි සංස්කෘතික උරුම අතරින් සිගිරිය ලෝක උරුමයක් බවට පත්ව ඇති බව මේ පෙර සඳහන් කෙරිණ. අපි දැන් ඒ විස්මිත උරුමය පිළිබඳව තව දුරටත් සොයා බලමු.

කාශ්‍යප රජු විසින් තනන ලද සිගිරිය පිළිබඳ විවිධ මතවාද පවති. සිය පියා වූ ධාතුසේෂ්න රජු සාතනය කර රජකම ලබා ගත් කාශ්‍යප විසින්, මූගලන් නම් තම සොහොයුරාට බියෙන් ආරක්ෂාව සඳහා සිගිරි පර්වතයේ බලකොටුවක් ඉදි කළ බව මූලාශ්‍යවල දැක්වේ. සිගිරියේ ඇති විශිෂ්ට ගෙහ නිරමාණ ගිල්පය, කැටපත් පවුර, සිගිරි විතු, සිගිරි පියෙශුපෙළ, සිංහ පාද, උද්‍යාන, පොකුණු, දිය අගල ආදිය පිරික්සා බැලීමේ දී එය බලකොටුවක් මෙන් ම විශිෂ්ට කළාගාරයක් බව ද පෙනී යයි.

සිගිරියේ ගෙහ නිරමාණ ගිල්පය

මූහුදු මට්ටමේ සිට අඩි 1214ක් උසින් වනලැහැබක් තුළ පිහිටි කකු ගැටයක් මත වූ ගල් පර්වතය මූදුනේ පැරණි රජ මාලිගාව

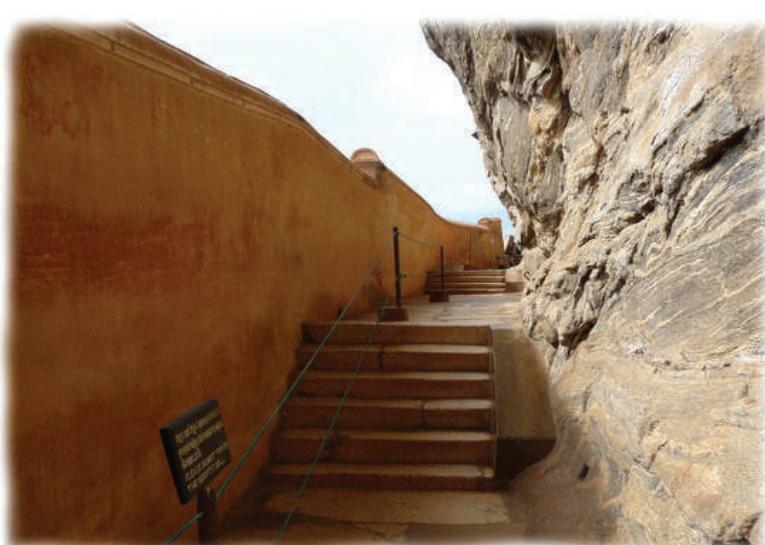
රුපය 3.13 සිංහ පාදය හා පියෙශුපෙළ

හා වෙනත් ගොඩනැගිලිවල තටුන් අදටත් දක්නට ලැබේ. ගල මූදුනේ තටුන් සහිත ප්‍රදේශය අක්කර තුනක් පමණ වේ.

ගල මූදුන දක්වා අතීතයේ ඉදි කර තිබූ මාවත පැළී, පාලම්, ප්‍රාකාර ආදියෙන් යුත් අපුරුෂ නිරමාණයකි. ගල් දුෂ්කර කොටසට නැගීමට තිබූ මාර්ගය සිංහ මූඛයකින් ආරම්භ විය. එකී ප්‍රතාපවත් සිංහ රුපය තිසා මේ ස්ථානයට සිහිරි හෙවත් සිගිරි යන නම යෙදු බව පෙනෙන්. සිංහ රුපය සහිත ප්‍රදේශයට පැමිණීමට පෙර ගමන් මාර්ගයේ ආරක්ෂාව සඳහා තනවා තිබූ දික්

පවුරේ ඇතුළු පැත්ත බොහෝ ඔප මට්ටම් කොට තනවා තිබේ. එය කැටපත් පවුර ලෙස ප්‍රකට ය. එම පවුරේ ලියා ඇති ගී සිගිරි කුරුවූ හී ලෙස හැඳින්වේ.

සිගිරි සිතුවම්

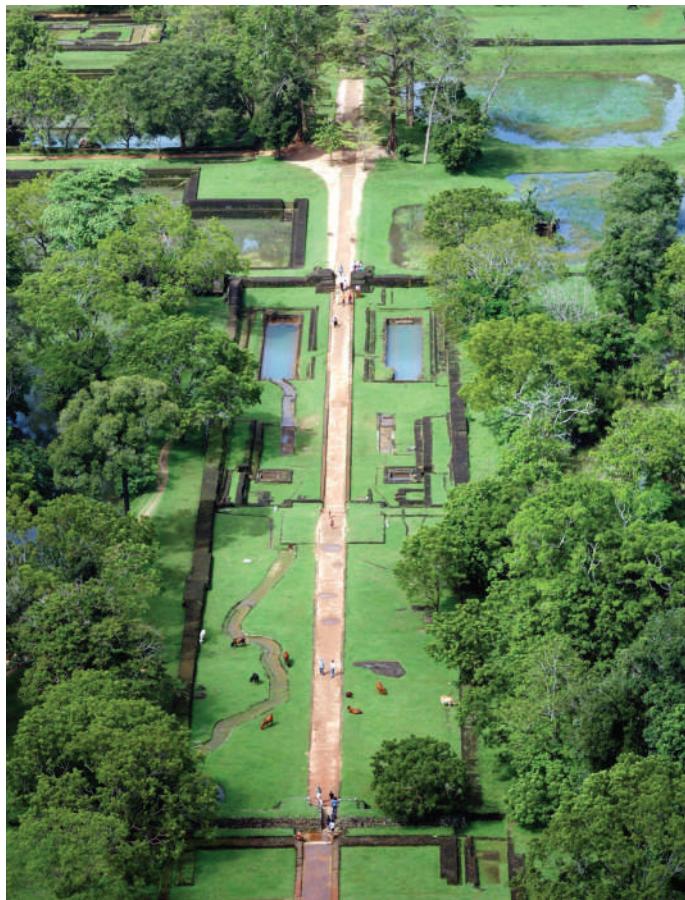

රුපය 3.12 කැටපත් පවුර

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

සිගිරියේ පිය ගැට පෙළ ඉහළට නැගීමෙන් පසුව ලෙන තුළ ඇති සිගිරි සිතුවම් දැකිය ගැකි ය. පර්වතය පාමුල ඇති ලෙන්වල ද සිතුවම් කොටස් දැකිය ගැකි නමුත් සිගිරි සිතුවම් ලෙස වඩාත් ප්‍රවිති, පර්වත

කෙටෙනිවල ඇති ස්ථීර රුප වේ. වලාකුලු වලින් මත වූ උඩුකය පෙනෙන ස්ථීර රුප ලෙස මෙම සිතුවම් නිරමාණය කර තිබේ. වසර 1500ක් තරම් පැරණි මෙම සිතුවම් විශිෂ්ට කළා නිරමාණ ලෙස ලෝකය පුරා ප්‍රසිද්ධියට පත්ව තිබේ.

රුපය 3.14 සිගිරි උද්‍යානය

සිගිරි උද්‍යානය

සිගිරි කදු මුදුනේ සිට බලන විට බටහිර විශාල පෙදෙසක මගුල් උයන හෙවත් උද්‍යානය ව්‍යාප්තව තිබේ. පරණවිතාන මහතා මෙය ප්‍රමද වනය ලෙස නම් කළේ ය. සිගිරි උද්‍යානය ජල උද්‍යානයකින් සමන්විත වේ.

රුපය 3.15 සිගිරි සිතුවම්

සිගිරියේ පොකුණු හා ජල තාක්ෂණය

සිගිරියේ ජලමල් තාක්ෂණය විශිෂ්ට නිරමාණයකි. සිගිරි ගෘහ නිරමාණ ශිල්පයා ජල මල් සැකසීමේ දී වේගවත්ව ගලන ජල පහරකට බාධාවක් යෙදීමෙන් ජලය ඉහළට ගත හැකි ය, යන සංකල්පය විද්‍යාත්මකව කළේපනා කළ ඇයෙකි.

මේ අනුව ඉහළ පොකුණුවල සිට වේගයෙන් පහලට ගලන ජල බාරාවකට පින්තුරයේ පෙනෙන අයුරු සිදුරු කළ ගල් පතුරු යෙදීමෙන් ජල මල් අලංකාරව නිරමාණය කර ඇත. මෙම ජල මල් වර්තමානයේ ද වර්ෂාව ඇති කාලයේ දී ක්‍රියාත්මක වේ.

සැබුවින් ම සිගිරිය අතිවිශිෂ්ට නිරමාණයක් වූ බව ඔබට දැන් වැටහෙනු ඇතේ.

ගල මුදුනේ විශාල මාලිගාවක් තැනීම, ර්ට අදාළ ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කළ ආකාරය, ආදී වශයෙන් වර්තමානයේ මෙන් පහසුකම් තොමැති යුගයක මෙම

රුපය 3.16 ජලමේ

නිරමාණ කළ ආකාරය ඉතා විස්මිත ය. එය ලොව කොතැනකින් වත් දැකිය නොහැකි වූ ආකාරයේ විශිෂ්ට ම නිරමාණයකි. මේ පුෂ්ඩ ශ්‍රී ලංකාවේ විශිෂ්ටත්වය ලෝකයට

ගෙන යාමට හැකියාව ලබා දුන් මේ හෙළ නිරමාණකරුවන්ගේ විස්මිත හැකියාවන් නිසා අද අපට ජාතියක් වශයෙන් ආච්මිලර විය හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම

1. ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති ලෝක සංස්කෘතික උරුමෙලල පින්තුර ඇතුළත් පොතක් සකස් කරන්න.
2. සිගිරිය පිළිබඳ පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

මෙය කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස සිදු කරන්න.

රුපය 3.17 නාන පොකුණ

අස්ථාගය උරුමය

“පුතේ ගොම්මන් වෙලාවට තනියම දියකඩිති ගානේ ඇවිදින්න යන්න එපා” යැයි අපේ අත්තම්මා හෝ සීයා පවසනු ඇතැම් විට ඔබ අසා ඇත. එයින් ඇගවෙන්නේ හිරු බැස යන වෙලාවක තනියම ගමන් බිමන් යාම සුදුසු තැකි බවට අපේ විශ්වාසයක් පැවති බවයි. එවැනි විශ්වාස, සිරින් විරිත් පිළිබඳ අපේ අත්තම්මලා සීයලා අපට කියා දුන් අයුරු අපට තාම මතක ය. ඔවුන්ට ඒවා පිළිබඳ අවබෝධය ඔවුන්ගේ වැඩිහිටියන් විසින් ලබා දෙන්නට ඇත. එසේ පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ඒ ඒ ජන කණ්ඩායම් විසින් රැගෙන එන සංස්කෘතික උරුමය අස්ථාගය උරුමය ලෙස හඳුන්වයි. මෙම උරුමය පැරණි ගොඩනැගිලි විතු මූර්ති, මෙන් ස්පර්ශ කළ තොහැකි ඒවා ය. යුතෙස්කේ සංවිධානය අස්ථාගය උරුමයන් විද්‍යමාන වන ආකාර පහක් හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව විවිධ රටවල සමාජයන්හි අනන්‍යතාවය හඳුනාගත හැකි ඒවා නම්,

1. ජනවහර හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම
2. රෝග කළාව, ජනකවී, ජන සංගිත
3. සමාජීය පුරුදු, ඇදහිලි, විශ්වාස සහ උත්සව
4. ස්වභාව ධර්මය හා විශ්වීය ආභාසයෙන් ඇති වූ දනුම හා පුරුදු
5. සාම්ප්‍රදායික කළා හිල්ප ආදිය වේ.

ඉහත ක්ෂේත්‍ර අනුව අප මාතා භුමියෙන් අපට උරුම වූ අස්ථාගය උරුමයන් මගින් අපේ අනන්‍යතාව හඳුනාගත හැකි ය. දැන් අපි ඒ පිළිබඳව සොයා බලමු.

ජනවහර හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම

මෙරට වර්තමානයේ කතා කරන සිංහල භාෂාවට වසර දේදහස් පන්සියයක පමණ ඉතිහාසයක් ඇති අතර දෙමළ භාෂාවට ද එබදු ම ඉතිහාසයක් තිබේ.

මෙසේ දිගු කාලයක් එම භාෂා භාවිත කිරීම නිසා ඒවාට ම ආවේණික භාෂා ගෙශීලින් ගොඩනැගි තිබේ. එසේ ම උපමා, රුපක, ආජේතෝපදේශ, පිරුල් වැනි විවිධ දේවලින් මෙම භාෂා පෝෂණය වී තිබේ.

සිංහල භාෂාවට දෙමළ බසෙන් මෙන් ම අතීතයේ පැවති වෙනත් භාෂාවලින් ද ආභාසය ලැබේ ඇත. දෙමළ භාෂාව ද සමකාලීන වෙනත් භාෂාවලින් පෝෂණය වුවති. එබැවින් භාෂාව ව්‍යවහාරය කරන ආකාරය පිළිබඳ ලංකාවට ම ආවේණික ගෙශීලියක් හා සම්ප්‍රදයක් පවතී. එය අපේ අස්ථාගය උරුමයකි.

රෝග කළාව

වර්තමානයේ අපේ සංස්කෘතිය හා බැඳුණු රෝග කළාවක් මෙරට පවතී. එය ද අතීත උරුමයේ ප්‍රතිඵලයකි.

රුවන්වැලි සැයට මූල්ගල් තැබීමේ උත්සවයේ දී දුටුගැමුණු රජතුමා දිවා කන්‍යාවන් හා සමාන නාරිකාවන් සහ නොයෙක් තුරුය නායුන් සහිත සුම්භයක් පිරිවරාගෙන පුද්බීමට පැමිණි බව මහාවංසයේ සඳහන් වේ.

වර්තමානයේ ඇතැම් උත්සවවලට විශේෂ ආරාධිතයන් කැඳවාගෙන ඒමේ ද තැවැම් ගැයුම් තුරුවාදන යොද ගනු ඔබ දැක ඇත. එය අතීතයේ සිට මෙරට පවතින සම්ප්‍රදයක් බව දුටුගැමුණු රජතුමා පිළිබඳ උදහරණයෙන් පෙනෙන්.

පළමුවන පරාකුමලාභු රුපුගේ කාලයේ දී විවිධ අවස්ථාවල නැවුම් ගැයුම් පැවති බව වාර්තා වේ. එතුමා නැවුම් ගැයුම් පැවැත්විය හැකි ගොඩනැගිලි පවා ඉදි කරවා ඇත. එම රුපුගේ බිරිඳ වූ රුපවති බිසව නැවුම් ගැයුම් සඳහා දක්ෂතාවක් තිබූ කාන්තාවක බව මහාවංසයේ දක්වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ අතිතයේ පැවති නැවුම් ගැයුම් ආදි කළා කටයුතු ගැන මහාවංසය, කවිසිලමිණ, සද්ධරුමාලංකාරය වැනි කෘතිවල සඳහන් වේ. දෙවන පරාකුමලාභු රජතුමා ‘නානාප්‍රකාර නැවුමෙන් හා මධුර හිතිකායෙන් යුත්’ උත්සවයක් පැවැත්වූ බව මහාවංසය කියයි. අතිත නැවුම්, ගැයුම් කටයුතුවල දී විවිධ බෙර වර්ග, විශාව, නලාව වැනි තුරුය හාණ්ඩ හාවිත කර ඇත. පැරණි නැවුම් ගැයුම් කළාවේ ඇතැම් ගේෂයන් සාම්ප්‍රදයික ගාන්තිකර්ම තුළ ද දක්නට ලැබේ. මහනුවර ඇසුල පෙරහැර මෙබදු නැවුම් ගැයුම් දක්නට ලැබෙන තවත් අවස්ථාවකි.

ජන ක්විය ද අපේ සංස්කෘතික උරුමයේ කොටසකි. බොහෝ විට රංග කළාව ආගමික පුද පූජා පැවත්වීම සඳහා යොද ගත් බව පැහැදිලි වේ. විසිතුරු ඇශ්‍රමින් සැරසි විවිධ පුද පූජා පැවැත්වීම සඳහා ශිල්පීන් රංගනයේ යෙදී ඇත. වර්තමානයේ දී ද ආගමික උත්සව පමණක් නොව වෙනත් විවිධ උත්සව අවස්ථාවන් සඳහා නැවුම්, ගැයුම්, තුරුයවාදන යොද ගත් අවස්ථා ඔබ දැක ඇත. එය අපේ අස්ථාගය උරුමය ලෙස හැඳින්විය හැකි ය.

ජන ක්වි

මෙරට බොහෝ පුදේශවල ඒ ඒ පෙදෙස්වලට ආවේණික වූ ජන ක්වි පවති. එම ජන ක්වි වර්තමාන පරම්පරාවට ලැබේ ඇත්තේ ර්ට පෙර සිටි වැඩිහිටියන්ගේ

නොමිලේ බෙදා ගැටීම සඳහා ය.

ගායනාවලට සවන් දීමෙනි. එනම් මුඛ පරම්පරාගතව ය. එබැවින් ජන ක්වි හා විවිධ ජන ගායනා ආදිය ද පරපුරෙන් පරපුරට පැවත ආ අස්ථාගය උරුමයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. බාතුසේෂ්න රජතුමා කළා වැව තැනවීම ගැන අනුරාධපුර ප්‍රදේශයේ පවතින ජනකවියක් මෙසේ ය.

කළා ඔයේ දිය පහරට යන්ට	බැරී
හිටියේ කළ වැළක් යය හරහට	වැතිරී
එතන හොඳයි වැවකට දිය කද	ඉතිරී
කළා වැව බැන්ද දසෙන් රුප්‍ය පින් පිරී	

මෙබදු ජනකවි නිරමාණය කළ තැනැත්තා හෝ කාලය පිළිබඳ තොරතුරු බොහෝ විට අපුකට ය. පැරණි ගොයම් ක්වි, පැල් ක්වි, කරත්ත ක්වි, පතල් ක්වි, පාරු ක්වි ආදිය වෙහෙස මහන්සිය තිවා ගැනීම, තනිකම පාලව මගහරවා ගැනීම පිණිස ප්‍රබන්ධ කොට ගායනා කළ ඒවා වේ. ඒ ඒ කටයුතුවල දී අතිත මිනිසුන් ලැබූ අත්දැකීම් හා විවිධ වෘත්තීන්වල එකල ස්වභාවය ආදිය තේරුම් ගැනීමට ද මෙබදු ජන ක්වි වැදගත් වේ.

එසේ ම දෙමාපියන්ගේ සහ වැඩිහිටියන්ගේ ගැයිම, දරු සෙනෙහස ප්‍රකාශ කිරීම, බාල පරපුර සුම්ගට ගැනීම, කුසගින්න දක්වීම, යුතින් අතර සම්බන්ධතා ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ද ජන ක්විය යොදාගෙන තිබේ. ඒ අනුව සිතක උපන් සංවේදී හැඟීමක් නිරමාණාත්මකව ප්‍රකාශ කිරීමත් එය තාලයකට අනුව ගායනා කොට වින්දනයක් ලබා ගැනීමත් ජන ක්වියෙන් සිදු ව තිබේ. මෙවැනි නිරමාණාත්මක ජන ගිත ඕනෑ ම සමාජයක ජන කණ්ඩායම් සතු ය.

ත්‍රියාකාරකම

ජන ක්වි ඇතුළත් පොතක් සකස් කරන්න.

සමාජය පුරුදු හා විශ්වාස

විවිධ සමාජය පුරුදු හා ඇදහිලි විශ්වාස ආදිය ද පරපුරෙන් පරපුරට පැමිණි අස්ථාගාස උරුමයකි. විහාරස්ථාන හෝ දේවස්ථානවලට ඇතුළු වීමේ දී පාවහන් හා හිස්වැසුම් ගැලවීම, දෙමාපියන් වැඩිහිටියන් හා ගුරුවරුන්ට දනු ගසා වැදීම හා ගොරව කිරීම, අත් සේර්ද ආභාර ගැනීම, සතුන්ට කරුණාව දැක්වීම, තැකි බැරි අයට උපකාර කිරීම වැනි දේ පරපුරෙන් පරපුරට උරුම වූ යහපත් පුරුදුවලට උදහරණ වේ. මෙබදු සාම්ප්‍රදයික උරුමයන් දැකීමෙන් අප කුළු තිහතමානීකම කරුණාව, දායාව, ආචාරීයිභාවය වැනි උසස් ගුණාංග වර්ධනය වේ.

උත්සව පැවැත්වීම

වර්තමාන සමාජයේ විවිධ උත්සව පවතින බව ඔබ දැක ඇත. අතිත සමාජයේ ද මිනිසකුගේ උත්පත්තියේ සිට මරණය දක්වා විවිධ උත්සව පැවැතුණි. අනුරාධපුර රාජ්‍ය සමය තරම් ඇත කාලයේ ඇතැම් උත්සව මෙරට සමාජයට පුරු වූයේ අසල්වැසි ඉන්දියාවේ පැවති හින්දු සිරිත් විරිත්වල ආභාසයෙනි. කෙනෙකුගේ උත්පත්තියේ සිට අධ්‍යාපන කටයුතු ආරම්භ කරන තෙක් ඉටු කළ යුතු සිරිත් විරිත් ගැන පැරණි හින්දු පොත් පත්වල සඳහන් වේ. එබදු අවස්ථා කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ජාත කරම** - උපතේ දී සිදු කළ යුතු සිරිත් විරිත්,
- නාමකරණ** - නම් තැබීම
- කරණවේදන** - කන්විදීම
- අන්තප්‍රාගාන** - ඉඹුල් කටයුම
- විද්‍යාරම්භ** - අධ්‍යාපනය ඇරුම් (අකුරු කියවීම)

ලංකාවේ ද අතිතයේ සිට ම කෙනෙකුගේ උත්පත්තියෙන් පසුව නම් තැබීම, ඉඹුල් කටයුම, අකුරු කියවීම, විවාහය වැනි අවස්ථාවල උත්සව පැවැත්වීමේ සිරිතක් පැවැතුණි.

පරපුරෙන් පරපුරට උරුම වීමෙන් වර්තමානයේ පවා මෙබදු අවස්ථාවල උත්සව පැවැත්වේ. මෙවා බොහෝ විට නිවාස ආශ්‍රිතව සිදු කරන උත්සව වේ. රට අමතරව ජනතාව එකතු වී පවත්වන පොදු උත්සව රසක් ද පවතී. රජරට ශිෂ්ටාචාර සමයේ දී පැවැත්වූ එබදු උත්සව කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

වෙසක් උත්සවය

ඡල කුඩා උත්සවය

වජමගුල් උත්සවය

වර්තමාන සමාජයේ ද වර්ෂයේ යම් යම් කාල පරිච්ඡේදවල පවත්වන උත්සව රු සක් පවතී. වෙසක් උත්සවය, ඇසිල පෙරහර, උපසම්පද උත්සවය ආදියට අතිතයේ සිට පැවති යම් යම් උත්සව හා සිරිත් විරිත්වල ආභාසය ලැබේ තිබේ. ඒවා ද පරපුරෙන් පරපුරට පැමිණි අස්ථාගාස උරුමයන් ම වේ.

අපේ රටේ බොද්ධ, හින්දු, ඉස්ලාම් හා ක්‍රිස්තියානි ආදි විවිධ ආගම් අදහන ජනතාව ජීවත් වෙති. ඒ ඒ ආගම් හා සංස්කෘතිත්වල වාරිතු වාරිතු ආදිය විවිධ වේ. සිංහල අවුරුදු උත්සවය බොහෝ විට බොද්ධ සිරිත් විරිත්වලට මුල් තැනක් දී පැවැත්වේ. හින්දු ජනතාවගේ තෙපොංගල් උත්සවය හා ඉස්ලාම් ජනතාවගේ රාමාන් උත්සවය ආදියෙහි ඒ ඒ ආගමික සිරිත් විරිත්වලට මුල් තැනක් ලැබේ. මේ සියලු උත්සව සමග බැඳි සිරිත් විරිත් පරපුරෙන් පරපුරට පැමිණි අස්ථාගාස උරුමයකි.

රුපය 3.18 මහනුවර දළඹ පෙරහැර

ත්‍රියාකාරකම

තමන්ට සම්බන්ධ උත්සව අවස්ථාවක් තොරුගෙන එහි ඇති වාරිතු වාරිතු පිළිබඳ තොරතුරු පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

ස්වභාව ධර්මයෙන් බාහිර ආභාසයෙන් ඇති වූ දැනුම හා පුරුදු

දිගු ඉතිහාසයක් ඇති රටක් වශයෙන් අතීත මිනිස් අන්දකීම් තුළින් උරුම වූ සාම්ප්‍රදයික දැනුම් සම්භාරයක් අප සතුව පවතී. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ දී වැව් තැනවීම, සෞරෝච්චාව සැකසීම, ඇල මාර්ග තැනීම, හෝග වැපිරීම, වගාව රැක බලා ගැනීම, අස්වනු නොලිම ආදිය අතීතයේ සාම්ප්‍රදයික දැනුම වශයෙන් පැවතුණි. වගාවට වැළඳෙන ලෙඩි රෝග, එවාට යෙදිය යුතු පිළියම්, කෙම් කුම වැනි දේ ද එසේ පරපුරෙන් පරපුරට

පැවති සාම්ප්‍රදයික දැනුමට උදාහරණ වේ. සාම්ප්‍රදයික වෙදාස ක්‍රම, වඩු කරමාන්තය, මැණික් කරමාන්තය ආදී බොහෝ ඕල්ප ක්‍රමවල මෙබදු සාම්ප්‍රදයික දැනුමක් පවතී. ඒවා ද ජාතියක් සතු අස්ථාගාස උරුමයේ කොටසකි.

සාම්ප්‍රදයික කලා ඕල්ප

මෙරට සාම්ප්‍රදයික කලා ඕල්ප දෙස බලන විට අතිතයේ සිට පැමිණි දැනුම වර්තමානයේ පවා ඒ ඒ කලා ඕල්ප වෙනුවෙන් යොදු ගනු පෙනේ. කැටයම් කලාව, බිතු සිතුවම් කලාව, පැදුරු විවිම, පිත්තල භාණ්ඩ තැනීම භා ඔප දුමීම, වෙස් මූහුණු භා රැකඩ කලාව, ලාක්ෂා කලාව ආදිය එයට උදාහරණ වශයෙන් දැක්විය හැකි ය.

අපේ සංස්කෘතික උරුමය ආරක්ෂා කිරීම

කුඩා රටක් වුව ද ඉපැරණි ඉතිහාසයක් භා සංස්කෘතික උරුමයන් රෙසක් අප රට සතු බව මෙම පාඨමේ දී ඔබට වැටහෙන්නට ඇතේ. ස්ථානය භා අස්ථාගාස වශයෙන් වෙන් කර ඇති මෙම සංස්කෘතික උරුමය පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට රෙක ගනිමින් වර්තමාන සමාජයට උරුම වී තිබේ.

රැඟය 3.19 පැදුරු විවිම

රැඟය 3.20 පන් කොළඹලින් සකස් කළ අත් බැං භා පසුම්බි

රැඟය 3.21 පිත්තල කැටයම් කලාව

රූපය 3.22

ඡනිත කිරීමට වෙස් මුහුණු යොදු ගෙන ඇත. අම්බලංගොඩ හා උඩුපිළ වැනි ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු ප්‍රදේශයට අයත් ගම්මාන වෙස් මුහුණු නිර්මාණය සඳහා ප්‍රසිද්ධියට පත්ව තිබේ.

වෙස් මුහුණු හා රුකුඩ කළාව

විවිධ ගාන්තිකර්ම හා බලි තොවිල් උදෙසා වෙස් මුහුණු නිර්මාණය කෙරිණ. මෙහි දී යක්ෂ හා දේශ රුප බොහෝ විට වෙස් මුහුණු සඳහා යොදු ගැනේ. සංත්‍රාසය හා තේරුස වැනි භැංශීම්

රූපය 3.23

හෙප්පු, බදුන්, ගඟ හාණේඩ, වටාපත් මිට, සේසත් හා ප්‍රස්කොල පොත් ආදියේ පිටත අලංකරණය සඳහා ලාක්ෂා කර්මාන්තය යොදු ගැනීණ.

ලාක්ෂා විතු කළාව

කන්ද උඩරට ප්‍රදේශය මේ කර්මාන්තයට වඩාත් ප්‍රසිද්ධ ය. කැප්පෙවිටියා ගාබයේ වසන ලාක්ෂා කෘමියාගේ ග්‍රාවයකින් මෙම කර්මාන්තය සඳහා වූ අමුදව්‍ය සකසා ගැනේ. හැරමිට, බස්තම්, දුව

අපේ සංස්කෘතික උරුමය රක ගැනීමේ වටිනාකම

රජ කඩ ගලකින් ව්‍යව ද දුටුවන්ගේ තෙත් සිත් පිනවන ඉතා උසස් කළාත්මක නිර්මාණ මතු කර ගැනීමට අපේ අතින මූතුන් මිත්තේ සමත් වුහ. නිර්මාණයිලිත්වය හා ඒ පිළිබඳව වූ දැනුම, රට, දාය, ආගම පිළිබඳව ඔවුන් තුළ තිබූ යහපත් ආකළුප හා ඔවුන්ගේ එම අත්දැකීම් මෙම උරුමයන් සමඟ බැඳී පවතින බැවින් අනාගත පරපුරට ද ඒවා ලබා ගැනීම සඳහා අපේ උරුමයන් රක ගත යුතු ය.

ලෝකයේ පවතින විවිධ රටවලට ඒ රටවලට ආවේණික වූ සංස්කෘතින් ඇත. එම විවිධ සංස්කෘතින් අතර ශ්‍රී ලංකික සංස්කෘතිය ලොව හමුවේ දක්වීමට හා අපේ අතිමානය පෙන්වීමට අපේ සංස්කෘතික උරුමය ආරක්ෂා කර ගැනීම වැදගත් වේ. අපේ සංස්කෘතියෙන් ලෝක උරුම බවට පත් වූ ස්ථාන හයක් පිළිබඳ බඩ මිට පෙර දී ඉගෙන ගන්නට ඇත. එසේ ලෝක උරුම බිජ වීමෙන් අපේ ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ ලොව ම දැනුම්වත් වෙයි. එය අපගේ සංවාරක කරමාන්තයේ දියුණුවට ද හේතු වේ.

අපේ පැරණි මූතුන් මිත්තන්ගේ නිර්මාණයිලිත්වය, කළාත්මක හැකියා, දක්ෂ ඉන්ජිනේරු ශිල්පය, තාක්ෂණය පිළිබඳ දැන ගැනීමෙන් අපේ රට පිළිබඳ අතිමානයක්, ඇල්මක් ඇති වේ.

අපේ ප්‍රධාන ආභාරය වන බත් සඳහා අවශ්‍ය වී තවමත් වගා කරන්නේ අතින මූතුන් මිත්තන් උරුම කර දුන් වැවි අමුණු පද්ධතිය ඇසුරෙනි.

අතින උරුමය වර්තමාන සමාජයේ පැවැත්මට උපකාරී වී ඇති අයුරු එයින් ද පැහැදිලි වේ.

සංස්කෘතික උරුමයන් ද එසේ ය. අතිනයෙන් උරුම වූ යහපත් සිරින් විරින් හා පුරුදු වර්තමාන සමාජයේ පැවැත්මට අවශ්‍ය වේ. මේ සියලු සංස්කෘතිකාංග අපට උරුම වූයේ පැරණි මූතුන් මිත්තන් ඒවා ආරක්ෂා කොට අපට දායාද කළ බැවිති. එබැවින් ඒවා ආරක්ෂා කොට අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් රක ගැනීම අපේ වගකීමකි.

කියාකාරකම

අපේ සංස්කෘතික උරුමය රකගනිමු. මාතාකාව යටතේ රචනාවක් ලියන්න.

සාරාංශය

- ❖ ශ්‍රී ලංකාව සංස්කෘතික උරුමයන් බොහෝමයකට උරුමකම් කියන රටකි.
- ❖ සංස්කෘතික උරුමය ස්ථාන හා අස්ථාන ලෙස කොටස් දෙකකින් යුත්ත වේ.
- ❖ ශ්‍රී ලංකාවෙන් ලෝක උරුම හයක් දායාද කර ඇත.
- ❖ ශ්‍රී ලංකික අනන්‍යතාවය ලෝකය හමුවේ පෙන්වීමටත් අපේක්ම රක ගැනීමටත් අපේ උරුමය අප ආරක්ෂා කළ යුතුය.